

Η λαϊκή παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα είναι ο πλούτος που η κάθε γενιά μεταδίδει στην επόμενη. Σύμφωνα με τον Μερακλή (2004), λαϊκός πολιτισμός είναι ο πολιτισμός που δημιούργησαν οι άνθρωποι των αγροτικών στρωμάτων οι οποίοι τον μετέφεραν μαζί τους όταν μετακινούνταν σε αστικούς χώρους.

Η ευαισθητοποίηση και πληροφόρηση των παιδιών σε θέματα της λαϊκής μας παράδοσης τους επιτρέπει να προβληματισθούν σχετικά και να προχωρήσουν σε συγκρίσεις με την σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα. Η γενιά που γνωρίζει τις ρίζες της, τον πολιτισμό που προηγήθηκε απ' αυτήν, μπορεί να χαράξει δυναμικά την δική της πορεία και να δημιουργήσει τον δικό της πολιτισμό.

*Αποφασίσαμε λοιπόν να δημιουργήσουμε τη
Βαλιτσούλα της λαϊκής παράδοσης*

«Μια μέρα στο σπίτι της Γιαγιάς Μοσχούλας»

επιλέγοντας από μια πληθώρα αντικειμένων της λαϊκής μας παράδοσης και να αφήσουμε τα παιδιά να αλληλεπιδράσουν με το συγκεκριμένο υλικό, να περάσουν ευχάριστες στιγμές μαθαίνοντας από τις ομορφιές της πατρίδας μας...

*Η κάθε οικογένεια θα δανείζεται τη βαλίτσα για 3 μέρες
και θα είναι υπεύθυνη για την προστασία του υλικού.*

*Διαφορετικά θα πρέπει να αντικαθιστά ότι
καταστρέφεται ή χάνεται...*

Βασιζόμαστε στη συνεργασία σας
Καλή εξερεύνηση!!!

Ο αργαλειός

Είναι **μηχανή** που χρησιμοποιούνταν για την **ύφανση** σε παλαιότερες εποχές. Χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα κατά την **προβιομηχανική εποχή** και αργότερα κυρίως στις αγροτικές περιοχές, στην **οικιακή οικονομία** των οποίων διαδραμάτισε βασικό ρόλο, καθώς αποτελούσε το κύριο μέσο ύφανσης και **κλωστοϋφαντουργίας**. Μετά τη **βιομηχανική επανάσταση** ο κλασικός, ξύλινος, κινούμενος με **μυϊκή ενέργεια** αργαλειός αντικαταστάθηκε από το μηχανικό αργαλειό.

Σήμερα έχει σχεδόν καταργηθεί, καθώς η διαδικασία της ύφανσης έχει μηχανοποιηθεί και στη θέση του αργαλειού χρησιμοποιείται η **υφαντική μηχανή**. Ο ξύλινος αργαλειός απαντάται σήμερα μόνο σε ελάχιστα σπίτια απομακρυσμένων περιοχών και σε μουσεία **λαϊκής τέχνης**.

Η Βαφή των νημάτων

Παλιά, οι γυναίκες έβαφαν τα νήματα και τα υφάσματά τους με φυσικές πρώτες ύλες.

Η υφάντρα ή η κεντήστρα παρασκεύαζε τα χρώματα από τα φύλλα, τη ρίζα, τον καρπό ή τη φλούδα δέντρων και φυτών του τόπου της, σύμφωνα με πατροπαράδοτες συνταγές. Τα χρώματα αυτά συνδυάζονταν αρμονικά μεταξύ τους. Το αγαπημένο χρώμα των υφάντρων ήταν **το κόκκινο**. Γι' αυτό χρησιμοποιούσαν το πρινοκούκκι ή κερμέζ, ένα έντομο που είναι παράσιτο πάνω στο πουρνάρι, τη ρίζα από το φυτό ριζάρι και το φυτό κρόκος. Δεύτερο σε προτιμήσεις έρχεται το **μαύρο** χρώμα. Μαύρο έβαφαν με το ξύλο του σκλήθρου, το φλοιό της φτελιάς και τα φύλλα και το φλοιό της βελανιδιάς.

Κίτρινο έβαφαν με τα φύλλα της μουριάς και τα φύλλα της αμυγδαλιάς. Το χρώμα του σάπιου μήλου το πετύχαιναν με τα φύλλα της καρυδιάς, το φλοιό της άγριας μηλιάς και τις φλούδες των ξερών κρεμμυδιών. **Πράσινο** έβαφαν με το φυτό λαδανιά και συνδυασμούς διαφόρων φυτών. **Καφέ** έβγαζαν με τις πράσινες φλούδες καρυδιών και το φλοιό του πεύκου. **Γαλάζιο** έβαφαν με το λουλάκι (τροπικό ινδικό φυτό).

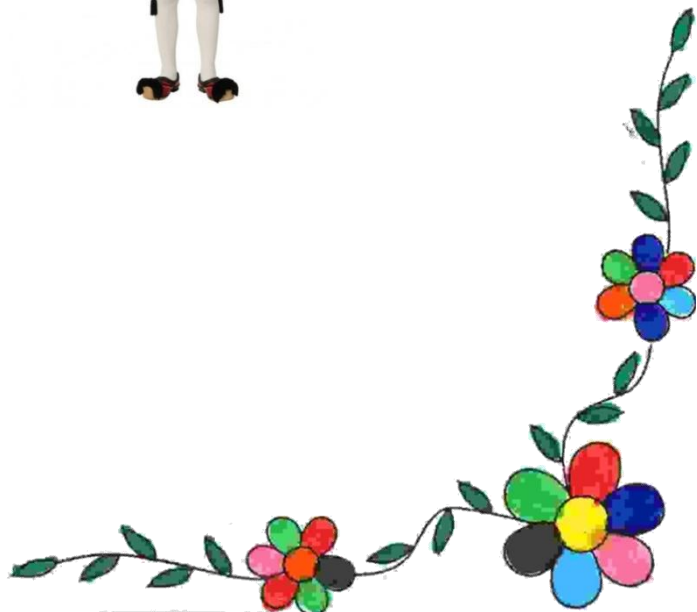

Παραδοσιακή Φορεσιά

Εύζωνες (ευ + ζώνες = οι καλά ζωσμένοι) είναι επίλεκτοι στρατιώτες του [ελληνικού στρατού](#), ευρύτερα γνωστοί ως *τσολιάδες*, μετά τον αναγραμματισμό που σημειώθηκε του ονόματος **στολιάδες** από τη [στολή](#) που καθιερώθηκε επίσημα από τον Βασιλιά [Όθωνα της Ελλάδας](#), που έφερε και ο ίδιος σε επίσημες εμφανίσεις. Στις μέρες μας, «εύζωνες» καλούνται οι στρατιώτες της [Προεδρικής Φρουράς](#), οι οποίοι εκτελούν αποστολές συμβολικού χαρακτήρα, με κεντρική τη φύλαξη του [Μνημείου του Άγνωστου Στρατιώτη](#).

Ένα ρομαντικό αυλικό ένδυμα, το οποίο έγινε το εθνικό γυναικείο ένδυμα, γνωστό ως **Αμαλία** από τη σύζυγο του Βασιλιά Όθωνα. Η φορεσιά της Αμαλίας, που καθιερώθηκε ως επίσημη στολή της Αυλής, ήταν βασικά η αστική φορεσιά της Πελοποννήσου που συνηθιζόταν και στην Αθήνα.

Δραστηριότητα: Μπορείτε να ντύσετε τα παιδιά με την παραδοσιακή φορεσιά και να τραβήξετε δυο ολόσωμες φωτογραφίες σε μονόχρωμο φόντο κατά προτίμηση (στη μια το παιδί θα έχει τα χέρια ανοιχτά σαν να πιάνεται σε κυκλικό χορό). Στη συνέχεια μας τις φέρνετε στο σχολείο εκτυπωμένες ή σε αρχείο σε φλασάκι.

Το μπρίκι του καφέ

Μπακιρένιο σκεύος για να ψήσουμε κυρίως καφέ. Για να γυαλίσει και να μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χρειαζόταν να περάσει από τον γανωτή, τον τεχνητή δηλαδή που επικάλυπτε τα χάλκινα σκεύη με κασίτερο.

Δραστηριότητα: Βάζουμε τις εικόνες σε σειρά και φτιάχνουμε ένα φρέσκο καφεδάκι....

Ξύλινα κουτάλια

Τα τέσσερα(4) ξύλινα κουτάλια βγάζουν έναν καταπληκτικό ήχο, όταν χτυπάνε μεταξύ τους ανά δύο στο κάθε χέρι του χορευτή. Το ένα κουτάλι τοποθετείται μεταξύ του δείκτη και του αντίχειρα και το άλλα μεταξύ του μέσου και του παράμεσου, έτσι ώστε να έρχονται σε επαφή τα κυρτά μέρη τους. Υπήρχαν και υπάρχουν διαφορετικά κτυπήματα, δηλαδή διαφορετικά ρυθμικά σχήματα ανάλογα με το τραγούδι που συνοδεύει τον χορό.

Ο **χορός των κουταλιών** είναι αντικριστός χορός, που χορευόταν σ' ολόκληρη την Καππαδοκία και που χορεύεται ακόμη και σήμερα από όλους τους πρόσφυγες δεύτερης και τρίτης γενιάς και γι' αυτό μπορούμε να τον χαρακτηρίσουμε ως «πανκαππαδοκικό» χορό.

